

סדר נשים | מסכת גיטין מ"ז"ג | שבת פרשת פינחס | י"ג י"ט תמוז תשפ"ג (8-2 יולי 2023)
Seder Nashim | Masechet Gittin 47-53 | Shabbat Parashat Pinchas | 13-19 Tammuz (July 2-8)

Daf 47: PRODUCE FROM ERETZ YISRAEL

דף מ"ז: פירות ארץ ישראל

The *chachamim* issued a rabbinic decree whose purpose was to remind everyone that it is prohibited to sell portions of *Eretz Yisrael* to non-Jews. The Torah commands every Jewish landowner in *Eretz Yisrael* to bring *bikkurim* (offering of first fruits) from the yield of their field. *Chazal* decreed that if a Jew sold a field to a non-Jew, that Jew was obligated to purchase the first fruits that grew in the field from the non-Jew every year and bring them to the *Beit HaMikdash* as if that produce was subject to the *mitzvah* of *bikkurim*.

חכמים תקנו תקנת חכמים מיוחדת שתפקידה להזכיר לכלם שאסור למכור חלקים מארץ ישראל לנכרים. התורה מצווה על כל יהודי בעל שדה בארץ ישראל צרוף להביא בכורים מתנבות שדהו. חז"ל תקנו שאם יהודי מכר שדה לנכרי, בכל שנה הוא חייב לקנות מן הנכרי את הפירות הראשונים שגדלו בשדה ולהביא אותם לבית המקדש כבכולם פירות שחייבים במצות בכורים.

Even if the produce costs the former landowner dearly, the former landowner was obligated to acquire it, because if a landowner was required to spend a huge sum to buy the produce each year, they would likely prefer to purchase back the land.

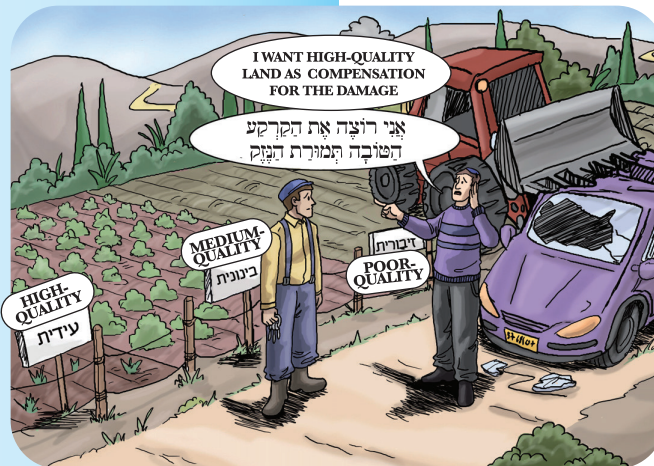
גם אם הפירות יעלו לו יקר, הוא חייב לקנות אותם, כי אם בכל שנה הוא יצטרך להוציא סכום גדול כדי לקנות את הפירות הוא כבר יעדיף לקנות את הקרקע בחזרה.

Daf 48: PAYMENT TO INJURED PARTIES IS APPRAISED FROM SUPERIOR QUALITY LAND

דף מ"ח: "הנזקין שמיין להם בעדיית"

On this *daf* (48), the fifth chapter of *Masechet Gittin* begins. The chapter is titled "*HaKneezakin*" (the injured parties). The first words in the *Mishnah* are: "[The court] appraises land of superior quality [*iddit*] for payment to injured parties." Once there was a person who caused financial harm to their fellow, and as a result, now must pay the fellow. However, it turned out that the person who caused the damage had no money, only land.

In such a case, they approach the *beit din* (court). The injured party turned to the *beit din*, told them about the matter, and asked: "The person who caused me harm owns several pieces of property. From which piece of land should I collect the debt for the damages owed me?" The *beit din* responded: "**Payment for injured parties is appraised from superior-quality land.**" You can collect what is owed to you from the best land, because someone whose property sustained harm is entitled to receive the highest quality land owned by the person who caused them harm, as compensation for the damage done.

בדף מ"ח מתחיל הפרק החמישי במסכת גיטין - פרק הנזקין. המלים הראשונות במשנה הן: "הנזקין שמיין להם בעדיית". מעשה באדם שהזיק ממון של חברו, ועכשיו צרוף לשלם לו, אבל, התברר שלמזיק לא היה כסף, רק קרקעות היו לו.

במקרה שכזה פונים לבית הדין. פנה הנזק לבית הדין וספר להם את דבר המעשה, ושאל אותם: "למזיק יש קרקעות אחרות, מאיזו קרקע עלי לגבות את החוב של הנזק?". בית הדין השיבו לו: "הנזקין שמיין להם בעדיית" - אתה יכול לגבות את הקרקע הטובה ביותר, כי מי שהזיקו לו חפץ, ראשי לקבל תמורת הנזק את הקרקע הטובה ביותר של המזיק.

Daf 49: THE LOAN THAT WAS NOT RETURNED

Yonatan and David would assist and help one another. One day, Yonatan encountered financial difficulty and asked for a loan from his best friend. David agreed to do so, and the two drew up a proper loan document in accordance with law and custom and in which it was written that Yonatan would repay the debt within a year. A year passed, and unfortunately, Yonatan did not have the money to pay off the debt. The *beit din* (court) ruled that there was no choice — **David should collect land that belongs to Yonatan, equal to the amount of the debt Yonatan owes.**

Yonatan had various types of land— one “*idit*” (superior quality), one *beynonit* (medium-quality), and one “*ziburit*” (inferior quality). From which land will David collect the debt? On this *daf*, we learn that according to the Torah, it was necessary to collect on a debt from the *ziburit* land. **However, the *chachamim* decreed that lenders should collect an unpaid debt from medium-quality land because otherwise, they would be afraid to lend, lest they receive inferior-quality land in return.**

דף מ"ט: ההלוואה שלא חזרה

יהונתן ודוד, היו מסייעים ועוזרים זה לזה. באחד הימים נקלע יהונתן למצוקה כלכלית ובקש הלוואה מחברו הטוב. דוד הסכים לך, והשנים ערכו שטר הלוואה כדת וכדין, ובזכות כתב כי בעוד שנה על יהונתן לפרע את החוב. חלפה שנה ולצערו של יהונתן לא היה לו כסף כדי לפרע את החוב. בית הדין קבע שאין ברירה - דוד יגבה קרקע השייכת ליהונתן והיא שווה כסכום החוב שיהונתן חייב.

ליהונתן היו סוגים שונים של קרקעות, אחת "עדיית" - משבחת, אחת בינונית ואחת "זבורית" - גרועה. מאיזו קרקע יגבה דוד את החוב? ובכן, בדף זה לומדים שמדין תורה הוא צריך לגבות מהקרקע הגרועה, אך חז"ל תקנו שמלואים יגבו מקרקע בינונית, כי אחרת הם יחששו להלוות, פן יקבלו קרקע גרועה.

Daf 50: ABANDONED PROPERTY

An older Jew died and left behind a large plot of land. The neighbor of the deceased noticed that no one came to care for the land. So, the neighbor entered the property, plowed the land, and grew produce in the orchard over the course of one year as if it were his own. One day, the old man's son arrived and was horrified to see that the neighbor had taken over the land his father had bequeathed to him.

Of course, the *beit din* (court) ordered the neighbor to leave the property immediately. Will the son receive the orchard for free? After all, the neighbor planted it and invested a lot of money to improve the property. **Therefore, the court ruled that the son must repay the neighbor the money he invested to plant the orchard, since he may not receive the orchard for free.**

דף נ': הקרקע הנטושה

יהודי קשיש נפטר והותיר אחריו קרקע גדולה. שכנו של הנפטר הבחין שאיש אינו בא לטפל בקרקע, והוא נכנס לקרקע, חרש אותה ובמשך שנים אחדות גדל פרות בפרדס כאלו הוא שלו. יום אחד הגיע בנו של הקשיש ונחרד לראות שהשכן השתלט על הקרקע שאביו הוריש לו.

כמובן שבית הדין הורה שעל השכן לצאת מיד מן הקרקע. האם הבן יקבל את הפרדס בחנם? הרי השכן שתל אותו והשקיע שם ממון רב להשביח את הקרקע, ולכן על הבן לשלם לשכן את הכסף שהוא השקיע בשתילת הפרדס, שהרי אין הוא יכול לקבל את הפרדס בחנם.

Daf 51: MODEH B'MIKTZAT (PARTIAL ADMISSION)

דף נ"א: "מודה במקצת"

It is written in the Torah that if Reuven claims Shimon owes him 100 shekels, and Shimon says: "I only owe you 50 shekels," Shimon must take an oath stipulating that he owed only 50. This *halakhah* is called "modeh b'miktzat" (partial acknowledgment). Meaning, **one who acknowledges a portion of a debt must bear an oath stipulating they are not responsible for the portion of the debt which they do not acknowledge.** Based on this ruling, Chazal instituted a regulation.

כתוב בתורה שאם ראוּבן תובע משמעון שהוא חייב לו מאה שקלים, ושמעון אומר: "אני חייב לך רק חמשים" - שמעון חייב להשבע שהוא חייב רק חמשים. הלכה זו מכנה "מודה במקצת". כלומר: מי שמודה במקצת החוב, חייב להשבע שהוא לא חייב את החלק שבו אינו מודה. על הענין הזה תקנו חז"ל תקנה.

Reuven found a large sum of money in the street. He announced that he found the lost item, and merited fulfillment of the mitzvah of *hashavat aveidah* (returning a lost object) because a man arrived and identified precise marks on the wallet. But then, the owner of the money told Reuven: "There were 1,000 shekels in the wallet!" To which the finder replied: "There were only 500 shekels here." Seemingly, here we have a case of "modeh b'miktzat," because the finder only acknowledged part of the claim of the owner of the money. In such a case, does the finder of the wallet have to take an oath in a court of law? **Chazal ruled that an oath was unnecessary because they were concerned people would be afraid to return lost items if they knew that ultimately, they would still be liable to take an oath in a court of law.**

ראובן מצא ברחוב סכום גדול. הוא הכריז על האבדה וזכה לקיים מצות השבת אבדה, כי הגיע אדם ומסר סימנים מדויקים על הארנק. אבל אז בעל הכסף אמר לו: "היו בארנק אלף ש"ח!" ואלו המוצא אמר: "היו כאן רק חמש מאות ש"ח". לכאורה הנה לנו "מודה במקצת", כי המוצא מודה בחלק מהתביעה של בעל הכסף. האם במקרה כזה המוצא צריך להשבע בבית דין? חז"ל תקנו שלא, מפני שאנשים יחששו להחזיר אבדות אם ידעו שבסופו של דבר הם עוד עלולים להשבע בבית דין.

Daf 52: DAMAGE THAT IS NOT EVIDENT

דף נ"ב: "הזק שאינו נכר"

According to the law, if a person breaks his friend's glasses, that person must pay their friend the value of the glasses. Yet, there is a case where a person harms another, who according to Torah law does not have to pay back the person they harmed. This case is referred to as "damage that is not evident."

על פי הדין אם אדם שבר את משקפי חברו, עליו לשלם לו את ערך המשקפים. ובכל זאת, יש מקרה שאדם מזיק לשני ועל פי דין תורה הוא אינו צריך לשלם לו. מקרה זה מכנה "הזק שאינו נכר".

Here's an example of this principle: Gideon is a *kohen* and possessed *terumah* (priestly gifts) in his house. *Terumah* may only be consumed when it is *tahor* (ritually pure); *terumah* that is *tameh* (impure) may not be eaten. Then a man entered Gideon's house, holding the carcass of a *sheretz* (creeping insect) in his hand, which he set down on *terumah* oranges. In such a case, the *terumah* becomes *tameh* (ritually impure) and, as such, may not be eaten. Gideon wanted to sue the wrongdoer in the *beit din* (court) and force him to pay for the value of the oranges which were now worth almost nothing. However, the *beit din* told him: "The person who caused harm is *patur* (exempt)." Why? **Because the damage is not evident, since you cannot see the ritual impurity on the oranges. Therefore, in such a case, the inflictor of damage is *patur*. That is true of Torah law, but the sages ruled that if a person intentionally commits a crime whose damage is not evident — that person is obliged to pay, so that bad people do not intentionally harm others on purpose, knowing they will be exempt from payment of damages.**

דוגמה לכך: גדעון הוא כהן ויש לו תרומה בביתו. תרומה מתר לאכל רק כשהיא טהורה, אם היא טמאה אסור לאכלה. והנה, נכנס אדם לביתו, החזיק בידו שרץ מת והניח אותו על תפוזים של תרומה. במקרה כזה התרומה נטמאה ועכשיו אסור לאכל אותה. גדעון רצה לתבוע את המזיק לבית דין, שישלם לו את שווי התפוזים שעכשיו אינם שווים כמעט כלום, אך בית הדין אמר לו: "המזיק פטור". מדוע? כי הנזק אינו נכר, שהרי לא רואים על התפוזים שהם טמאים, ולכן במקרה כזה המזיק פטור. כך הוא מדין תורה. אבל חז"ל תקנו שאם אדם עשה במזיד הזק שאינו נכר - הוא חייב לשלם, כדי שאנשים רעים לא יזיקו לאחרים בכונה ויהיו פטורים מתשלום.

Daf 53: A DISH COOKED ON SHABBAT

דף נ"ג: מאכל שבשול בשבת

A person placed a pot on the fire and cooked food on Shabbat. After that, thoughts of repentance came over him and he greatly regretted what he had done. Now, he does not know if he is allowed to eat from the food he cooked.

אדם העמיד סיר על האש ובשל אכל בשבת. אחר כך עברו בו הרהורי תשובה והוא הצטער ביותר על מה שעשה. כעת אין הוא יודע אם מותר לו לאכל מן המאכלים שבשול. מה הדין?

What is the law? Well, that depends. **Rabbi Yehudah held that if the person intentionally cooked the food on Shabbat – then, that person is forever prohibited from eating any of these foods.** However, if the person cooked the food on Shabbat in error, e.g., because at the time, they forgot it is prohibited to cook on Shabbat, they are forbidden to eat those dishes during Shabbat, though after Shabbat are permitted to eat the food. **Others who want to eat the food cooked on Shabbat may do so, whether it was cooked intentionally or unintentionally. The Sages only imposed a penalty on the person who transgressed, forever prohibiting them from eating food intentionally cooked on Shabbat.**

ובכן, זה תלוי. רבי יהודה סובר כי אם הוא בשל במזיד - לעולם אסור לו לאכל מן המאכלים הללו, אבל, אם הוא בשל בשוגג, מפני ששכח באותו זמן שבשבת אסור לבשל, כך הדין: בשבת עצמה אסור לו לאכל את התבשילים, אבל אחרי שבת מותר לו. ואלו אחרים הרוצים לאכל ממאכל זה יכולים לאכל ממנו הן אם בשל במזיד והן אם בשל בשוגג, כי רק את בעל העברה קנסו חז"ל שלא יאכל ממנו לעולם אם בשלו במזיד.

D'VAR TORAH: PARASHAT PINCHAS

דבר תורה: פרשת פינחס

The division of *Eretz Yisrael* into apportioned plots was done by lot. **“Only through lot shall the Land be apportioned.”** One could think that this is an arbitrary distribution, like a lottery where someone wins what comes out regardless of what they need and what is suitable for them. However, the commentators explain that fate means the land division was made by a divine decision from heaven “which was apportioned by the Divine Force.” Just as in the world of botany, there are places suitable for growing a certain plant, and other places more suitable for growing another plant, so too is the matter of settlement in *Eretz Yisrael*. Each *shevet* (tribe) had its proper place, in which they were able to fully express themselves. That is why the division of the inheritances needed to be made not solely by human decision. It was essential to incorporate Divine assistance, by means of which each *shevet* was given their fitting place.

חלקת הארץ לנחלות נעשתה ע"י גורל - "אך בגורל יחלק את הארץ". נתן היה לחשב כי מדבר כאן בחלקה שרירותית, כמו הגרלה שבה כל אחד זוכה במה שיוצא בלי קשר למה שהוא צריך ולמה שזוכון ומתאים לו. אולם, הפרשנים מסבירים שהגורל משמעותו שהחלקה נעשתה על ידי החלטה אלוקית מן השמים - "שנתחלקה ברוח הקדש". כשם שבעולם הבוטניקה - יש מקומות גדול המתאימים לצמח זה ומקומות המתאימים לצמח אחר, כך גם בארץ עצמה - לכל שבט יש את המקום הנכון לו, בו הוא יכול לבטא את עצמו בצורתו השלמה. לכן היה הכרח שחלקת הנחלות לא תהיה רק בהחלטת בני אדם, והיה צורך לשתף בה את הסייע האלוהי, המתבטא בגורל אותו הטילו כדי לתת לכל שבט את מקומו.